

L · O · T · S · E · N

Medlemstidning för Tjänstemännens socialdemokratiska förening i Göteborg N:o 4 2018

LEDARE DOKTORAND FRANKENSTEINS MONSTER

Efter budgetomröstningen i kommunfullmäktige tyder allt på att vi kommer få ett borgerligt styre efter årsskiftet. Det är dock en ovanligt svag minoritet, som har stöd av mindre än en tredjedel av göteborgarna. Det som ligger framför oss är en mycket instabil period som lätt kan slå över i rent kaos. De största förlorarna på detta blir förstås göteborgarna.

Den politiska debatten har varit hätsk. De rödgrönrosa drev under flera veckor en hård kampanj, inte minst på sociala medier, för att få S att rösta på deras budget. Själva innehållet i den rödgrönrosa budgeten, bl.a. en skattehöjning på runt 400 miljoner kronor, presenterades dock först två dagar före omröstningen. Tonläget var gällt. Vänsterpartiets Daniel Bernmar proklamerade dramatiskt att om S lade ned sina röster och släppte fram den borgerliga budgeten så var det samma sak som att "välja böldpest". När det väl var dags för slutomröstning så var det dock S-budgeten som stod mot borgarnas budget. Då svängde de rödgrönrosa mangrant 180 grader, lade ner sina

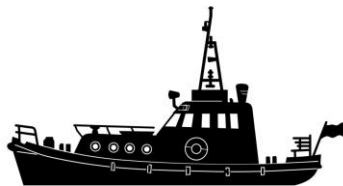
röster och släppte fram borgarnas budget. Den som de tidigare kallat "böldpest". Ett hyckleri av fullständigt magnifika proportioner.

De politiska konvulsioner vi ser på såväl nationell som lokal nivå är inget annat än blockpolitikens dödsryckningar. De som mest krampaktigt håller sig fast vid det blockpolitiska liket är naturligtvis borgarna. På vänstersidan är skilsmässan nog mindre ångestladdad även om det som synes blir en hel del heta känslor vid bodelningen.

Det parti som har mest att förlora på blockpolitikens död är Vänsterpartiet. Utan blockpolitik är V i stor utsträckning dömda till evig opposition. Givet detta är händelseutvecklingen i Göteborg inte alls svår att förstå, även om sjuparti-koalitionen naturligtvis har sina skäl att försöka fördunkla frågan och skylla allt på S (som vanligt). [GP:s kartläggning](#) redovisar dock tydligt och koncist hur spelet bakom kulisserna egentligen gått till:

Den 30 oktober träffar Daniel Bernmar Axel Josefson (M) och erbjuder de borgerliga att ta över makten mot att S ställs utanför presidierna och att Bernmar själv får en presidieplats i kommunstyrelsen. Den 5 november bestämmer sig borgarna för att anta Bernmars erbjudande. Den 6 november har de rödgrönrosa en presskonferens där de meddelar att man bildar ett eget block. Den 7 november presenterar borgarna den överenskommelse man gjort med Bernmar, som gör det möjligt för borgarna att styra i minoritet. I kommunfullmäktige den 22 november släpper sedan de rödgrönrosa fram borgarna och i utbyte så ger borgarna Bernmar hans presidieplats.

Själva poängen med sjuparti-koalitionen är att försöka hålla det blockpolitiska liket levande. Då slipper man, åtminstone ett tag till, hantera konsekvenserna av att verkligheten runt omkring har förändrats. Priset är ett politiskt kaos som kommer drabba vanliga göteborgare värst. Tack vare Vänsterpartiets egen doktorand Frankenstein har nu alliansmonstret fått nytt liv och en möjlighet att hemsöka vårt kära Göteborg. Nu ankommer det på oss socialdemokrater att göra vad vi kan för att den här historien ska sluta snabbare och lyckligare än i Mary Shelleys välkända förlaga.



ANALYS

KONSTEN ATT INTE TA SIG VATTEN ÖVER HUVUDET

Hjalmar Branting var under mycket lång tid enda socialdemokratiska partiordförande att göra blocköverskridande samarbete till en central del av sin politiska inriktning. Många gånger, och mot generationer av motståndare, fick Branting försvara sin långsiktiga strategi om regeringssamverkan med det Liberala samlingspartiet. I slutet av 1910-talet lyckades han. Hjalmar Branting blev (om än mycket kortvarig) finansminister i en liberal-socialdemokratisk regering. Man lyckades isolera den konservativa högern. Den progressiva axeln var slut. En samarbetets era hade inletts.

Det hela höll i cirka 29 månader. Socialdemokraterna har inte regerat med ett liberalt mittenparti sedan dess. Den liberala mitten höll inte. Den progressiva axeln bröt samman. Efter att ha infört allmän och lika rösträtt var samsynen slut. En tornado av regeringskriser följde: Ämbetsmannaregeringar, enpartiregeringar, koalitionsregeringar, högerregeringar, Branting och Sandler, Trygger och Lindman, de frisinnade folkpartisternas tid! Notera att det var liberaler som - allt som oftast - utgjorde tungan på vågen i den tidiga demokratins Sverige. De liberala riksdagsledamöterna (av varierande och föränderlig partibeteckning) hade möjligheten att välja mellan den djupt konservativa högern och den framväxande arbetarrörelsen. Klassamhället, den historiska

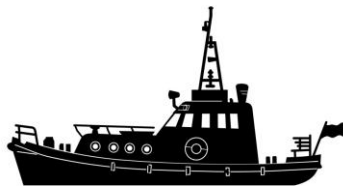
materialismen, knackade på dörren – precis som vanligt. Liberaler och socialdemokrater hamnade på olika sidor i synen på fördelningspolitik och rättvisa för de lägre klasserna. Det liberala Sverige satte sitt ekonomiska klassintresse först. Den politiska liberalismen stred mot arbetarrörelsen om fackföreningarnas inflytande (minska!), skatterna (sänk!) och arbetarnas pensioner (jävla Ture Königson!). För de liberala blev socialdemokratin, inte den konservativa högern, ständig huvudmotståndare. Ett par mer eller mindre ambitiösa försök till förbrödring har inletts – i Tessinska palatset, i Rosenbad och på någon ledarredaktion - men slutat med besvikelse, ilska och en enstaka underbar natt. Istället cementerade sig den märkliga liberalkonservatismen som naturlig motpol till socialdemokratin, medan den ekonomiska liberalismen åt sig in i det gamla Bondeförbundets rester. Klassintresset har talat sanning i hundra år.

Stefan Löfven har tagit vid där Hjalmar Branting misslyckades. Ända sedan Löfven valdes till partiordförande har han haft handen utsträckt över blockgränsen. Entusiasmen inför samarbete kan inte heller avfärdas som ett maktspel. Även som statsminister har Löfven upprepat sina gränsöverskridande inviter med påtaglig frekvens. Socialdemokratin stoltserade med antalet blockspräckande överens-

kommelser under mandatperioden hela vägen in i valrörelsens slutspurt. Nu är det dags. Löfven – Löf/Björklund, istället för Edén – Branting/Thorsson. Sett till valresultatet är det rimligt. Högern ska isoleras och den progressiva axeln slutas.

Sedan kom Löf/Björklunds nej. Och ett nej till. Alliansen måste hållas ihop. Och när nej väl förbyttes i ett tveksamt morrande var det till rubriker om en högerliberal kravlista, och sedan en kravlista till: Marknadshyror, statlig lönedumpning, skattesänkningar för de som redan har allt och klassisk unionbusting. Med kirurgisk precision har varje reform riktad mot Sveriges arbetarklass identifierats, förfinats och kastats upp på det förhandlingsbord som är tidningsdrakarnas debattsidor. Håll till höger, Stefan – ända ner i diket. Allianspolitiken måste hållas ihop, även utan Alliansen. Den liberala mitten håller inte; den historiska materialismen gör sig påmind. ”Det borgerliga blodet har överallt visat sig starkare än samverkansvattnet”, skrev Per Albin Hansson i tidskriften Tiden år 1920. Jag tillåter mig själv att upprepa dessa oförtjänt bortglömda ord, ett helt sekel senare, men med ett tillägg: Socialdemokraterna får inte, bör inte och ska inte dränka sig i samma samverkansvatten.

JOSEF AKAR
Socialdemokrat



DEBATT

MAKTEN OCH KLASSEN

Det är en äldre kvinna med barsk röst som spänner blicken i en lokal politiker: Hur länge har du jobbat i kommunen, frågar hon?

Precis när mannen öppnar munnen för att svara lägger hon omedelbart till, med högre röst: Jag har jobbat i den här kommunen längre än vad du levt och du tänker hyvla min tjänstgöringsgrad. Hur fan tänker du? Fattar du inte? Jag kommer inte ha råd att leva.

Hon är inte ensam. I flera kommuner i Västra Sverige och Bohuslän har jag under snart ett års tid sett hur resurs-effektiviseringar drabbar verksamheter, med sämre kvalitet och stressade medarbetare som följd. Men den verkligheten tycks många beslutsfattare ha glömt. Enligt en rapport som släpptes av Kommunal i början av året överväger var tredje person inom äldreomsorgen att sluta. Den höga arbetsbelastningen, missnöje med den lokala arbetsplatsen och bristen på stöd från lokala chefer uppges vara orsakerna.

När jag begrundar samtiden förstår jag dem. I en kranskommun i Göteborg har fackförningens lokala ordförande köpt en tårta för att hylla undersköterskor som genom lokal gräsrotsorganisering förändrat ett politiskt beslut. Hennes barnbarn har satt fyra miniatyrgubbar i form av soldater på den. Tårtan ackompanjeras av ett diplom där texten lyder:

- För er fackliga seger ♥

Det kanske låter som en liten symbolisk gest för den oinsatte. Men för oss organiserade har den en större innebörd. Välfärden och de yrkesproffs som varje dag arbetar i den, förtjänar nämligen uppskattning. Även om det bara handlar om att vi lokalt inte har möjlighet att ge mer än en tårta till nattarbetare, trots att de i månader offrat sin lediga fritid för att förändra ett politiskt beslut. Dagen efter hör arbetsgivaren av sig till fackförningens lokala ordförande. De har konsulterat med arbetsrättsjurister på SKL och kräver en ursäkt. Motiveringen är att de små miniatyr-gubbarna av plast kan tolkas som en krigsförklaring.

Jag stöttar henne i att formulera en korrekt ursäkt. Den lokala ordföranden betonar att hon vill det. Hon vill bara komma överens, som hon uttrycker det. Även om det betyder att hon ska tvingas formulera en ursäkt för att ha lämnat en tårta för att hylla undersköterskor. Kort efter ursäkten tar någon bort undersköterskornas diplom från arbetsplatsen. Deras fackliga seger betyder tydligen ingenting för arbetsgivaren. Istället upplevs de som bråkmakare.

I valrörelsen ringde fackförningsrörelsen hundratusentals samtal för att prata politik på deras villkor och uppmanade dem att rösta på

arbetstagarens parti, Socialdemokraterna. Det räddade med största sannolikhet partiet från ett sämre valresultat. Så i två kommuner styrda av sossar kan jag inte låta bli att ställa frågan.

Varför går LO till val under parollen "För vanligt folk" om det finns kommuner som inte vill betala tillbaka för medlemmarnas engagemang? Det är obegripligt. Socialdemokratin måste börja lyssna på fackförningsrörelsen och formulera en politik som appellerar till sina rötter.

Annars kommer folkhemmet plötsligt inte bara hotas av Sverigedemokraterna. Det kommer också att hotas av de sossar som tycks ha tappat sin politiska kompass. Vi som gör vår plikt kommer att kräva vår rätt. Vi i fackförningsrörelsen är på så sätt - även om vi kan upplevas som jobbiga - faktiskt det sossigaste sen August Palm.

Glöm aldrig det.

SIMON ANDERSSON
Socialdemokrat



KALENDARIUM

7 DECEMBER

Facklig-politisk utåtriktad aktivitet på Järntorget. 6F utmanar övriga fackliga avdelningar att göra utåtriktade aktiviteter. Alla är hjärtligt välkomna att delta i denna aktivitet. Tid: 7:00-8:00

8 DECEMBER

Lundby s-förening bjuder in till en utåtriktad aktivitet kl 11-13 lördagen den 8 december utanför Kville saluhall. Vi bjuder på glögg och pratar politik med alla som vill! Välkommen förbi!

11 DECEMBER

ABF, LO & SAP har tillsammans bokat en visning av filmen ”Mannen som lekte med elden” för sina medlemmar den 11 december kl. 18-20.15 på Bio Roy. Filmen handlar om journalisten och författaren Stieg Larsson och hans arbete med att kartlägga den moderna högerextremismen. Biljetter hämtas på expeditionen. Först till kvarn gäller och det går inte att förboka. Observera att biljetterna alltså är gratis för våra medlemmar!
Insläpp: 17.40 Bio: 18:00-19.35
Panelsamtal: 19.35-20.15
Deltar gör bl.a. Simon Andersson, researcher som bevakar nationalistiska rörelser och Marina Johansson (S), kommunalråd med ansvar för sociala frågor.

12 DECEMBER

Tjänstemännens s-förening har julavslutning med glögg, pepparkakor och rådslag inför partikongressen. Vi ses på AFIG Järntorget 7, kl 18:00.

14 DECEMBER

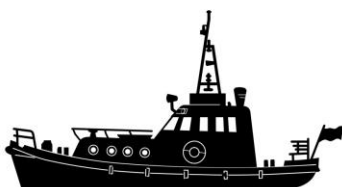
Facklig-politisk utåtriktad aktivitet på Järntorget. 6F utmanar övriga fackliga avdelningar att göra utåtriktade aktiviteter. Alla är hjärtligt välkomna att delta i denna aktivitet. Tid: 7:00-8:00



S-AKADEMIKER

Tjänstemännens socialdemokratiska förening (S-akademiker) är en förening för tjänstemän och akademiker inom Göteborgs socialdemokratiska partidistrikt. Föreningen bildades 1958. S-akademiker är en av de större socialdemokratiska föreningarna i Göteborg och har många medlemmar som är fackligt aktiva. S-akademiker har regelbundna medlemsmöten med spännande gäster kring angelägna frågeställningar. Medlemskap kostar 100 kr per år. Om du är intresserad av att bli medlem i s-akademiker så mejla till info@s-akademiker.se eller kom förbi på något av våra medlemsmöten. S-akademiker finns också på [facebook](https://www.facebook.com/sakademiker).

S-akademiker har en skriftserie som ger ut intressanta och viktiga böcker. I november 2017 kom den första volymen: en antologi med texter under redaktion av Payam Moula och Jimmy Sand, med titeln *Socialdemokratin i ett nytt århundrade*. Medverkande är bl.a. Kajsa Borgnäs, Anne-Marie Lindgren, Sven Ove Hansson, Ulrika Lorentzi och Björn Östbring. Det går att beställa boken genom s-akademiker, hos Bokus eller hos Adlibris. Den andra delen i skriftserien är en återutgivning av Nils Karleby's klassiker *Socialismen inför verkligheten* från 1926. Med nyskrivna för- och efterord av Örjan Nyström.



UTBLICK OJÄMLIK MERITOKRATI

Enligt en ny rapport från Tankeverksamheten inom arbetarrörelsen i Göteborg hänger högerpopulismens tillväxt nära samman med en växande maktställning för teknokratiskt expertstyre där mer och mer makt läggs över på institutioner utanför demokratins räckvidd. Högerpopulismens idévärld har granskats på längden och tvären, men väldigt lite uppmärksamhet har ägnats åt teknokratiens ideologiska rötter, särskilt i förbindelse med dess syn på sociala klyftor i samhället. Den utmärks av en bekännelse till meritokrati – att samhällets rikedomar och maktpositioner bör fördelas utifrån vars och ens kunskaper och ansträngningar. Den som vet bäst och gör mest ska styra och belönas.

Meritokrati är ett ideal som går tillbaka till franska revolutionens kritik av det gamla aristokratiska privilegiesamhället, och kan än idag vara en viktig motkraft mot nätverksmygel och korruption. Men, menar Örjan Nyström i sin rapport *Meritokratiens värdegrund: Om jämlikhet och meritokrati*, är det verkligen meritokratiska förtjänster som styr fördelningen av makt och rikedom? Han använder begreppet *meritokratism* för att beteckna hur meritokratiska argument istället används för att maskera och legitimera klassorättvisor och blockera vägarna till ökad social rörlighet. Analysen av värderingen av meritokrati och meritokratism ger Nyström anledning att vända och vrida på en rad grundläggande jämlikhetsfrågor inom den socialdemokratiska och socialliberala idétraditionen.

Rapporten hittar du på www.tankeverksamheten.se